

Duurzaam intensiveren

ICOONPROJECT 10

Over economie, concurrentiekracht, milieu, sociaal, schaalvergroting, integraal duurzaam, beweidingsystemen, graslandmanagement, verkaveling.

WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

Duurzaam intensiveren

Waarom dit onderzoek?

Als gevolg van schaalvergroting worden steeds meer nieuwe bedrijfs- en beweidingsystemen ontwikkeld. Voor duurzame intensivering (*sustainable intensification*) met weidegang is diepgaande kennis nodig over interacties tussen bedrijfskarakteristieken (omvang, grondsoort, verkaveling, geografische ligging etc.), graslandmanagement, grasproductie, graskwaliteit, grasopname en melkproductie. Het analyseren en begrijpen van deze interacties leidt tot nieuwe inzichten over duurzame houderijsystemen.

Aanpak

Het onderzoek richt zich op het effect van strategische en tactische keuzes (zoals mate van beweiding, mate van bijvoeding bij verschillende melkprijs – voerprijs verhoudingen en type beweidingsstelsel) op duurzaamheidsaspecten als economie, nutriëntenverliezen, emissies en sociale aspecten. En zoekt naar antwoorden op de vragen: welke interactie, synergie en afwenteling treden hierbij op? En hoe zijn bijvoorbeeld verkavelingsproblemen bij toenemende bedrijfsgrootte op te lossen (meer productie per ha, afstand weide – melkstal, koeverkeer etc.)?

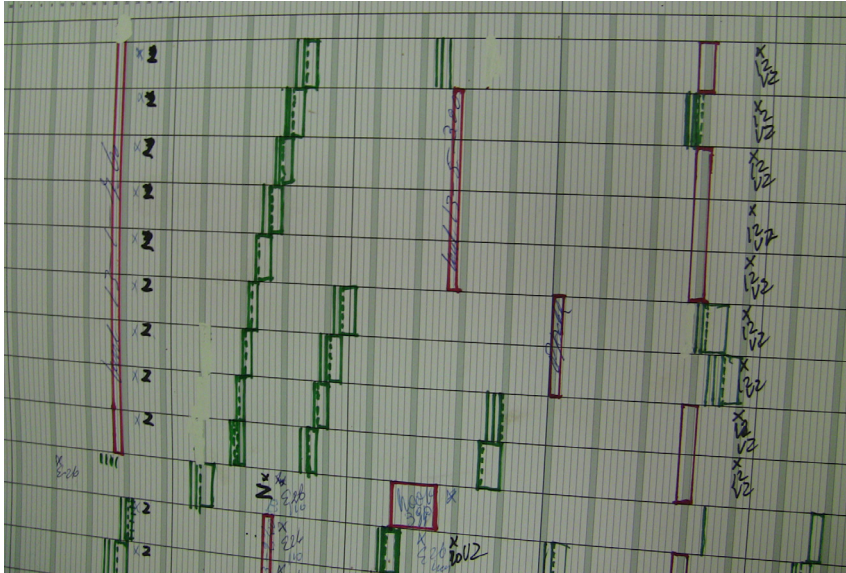
Praktijkbelang

De melkveehouderij is gebaat bij nieuwe, innovatieve inzichten in de samenhang en aanpassingsmogelijkheden van huidige beweidingsystemen. Met die kennis kunnen duurzame toekomstige houderijsystemen met beweiding worden ontwikkeld.

Over het onderzoeksprogramma 'Gras & weidegang'

Grasproductie, grasbenutting en weidegang zijn cruciale elementen voor een economisch gezonde en integraal duurzame melkveehouderij in Nederland. Het programma 'Gras & Weidegang' is een vijfjarig onderzoeksprogramma dat de top-tien onderzoekopgaven op die aspecten heeft vertaald naar 10 icoonprojecten. Daarbij draait het om de boer, de koe en het gras.

Het programma wordt gecoördineerd door Wageningen University & Research en uitgevoerd in samenwerking met de melkveehouderijsector, het bedrijfsleven, industrie, overheden, NGO's en kennis- en onderwijsinstellingen. Waar mogelijk sluit het programma aan bij (of stemt af met) reeds lopende onderzoeken.

Voor meer informatie en contact

Wageningen Livestock Research
Postbus 338
6700 AH Wageningen

info.livestockresearch@wur.nl
www.wur.nl/livestockresearch

Gert van Duinkerken | programmaleider

T 0317 - 48 07 02
E gert.vanduinkerken@wur.nl

Bert Philipsen | onderzoeker

T 0317 - 48 07 31
E bert.philipsen@wur.nl

Agnes van den Pol | onderzoeker

T 0317 - 48 07 35
E agnes.vandenpol@wur.nl